Spis treści

Słowo wstępne 5

Część I. Funkcjonowanie przedsiębiorstw międzynarodowych – wybrane aspekty

Anna Jankowiak
Wzrastające znaczenie korporacji transnarodowych z azjatyckich krajów rozwijających się w gospodarce globalnej 9

Magdalena Markiewicz
Motywy fuzji i przejęć w bankowości w okresach dekoniunktury gospodarczej 21

Agnieszka Pilarczyk
Formy międzynarodowej kooperacji w sferze badań i rozwoju 33

Łukasz Puślecki
Realizacja aliansów technologicznych w warunkach globalizacji gospodarki światowej na przykładzie krajów Triady i Polski 47

Jan Rymarczyk
Zarządzanie wiedzą w korporacjach transnarodowych 71

Jerzy Schroeder
Rola funkcji personalnej w procesie tworzenia i realizacji międzynarodowych fuzji i przejęć 86

Beata Stępień
Wpływ przedsiębiorstw międzynarodowych na instytucje otoczenia konkurencyjnego 99

Część II. Uwarunkowania i trendy międzynarodowej działalności podmiotów gospodarczych

Sławomir Antkiewicz
Rozwój transakcji sekurytyzacyjnych w Stanach Zjednoczonych i w Europie 117

Małgorzata Bartosik-Purgat
Znaczenie innowacyjności konsumenta międzynarodowego dla kształtowania strategii marketingowej przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych ... 134

Joanna Bednarz
Wpływ ratingu zewnętrznego na pozycję konkurencyjną przedsiębiorstwa ... 149

Anna Figna, Sabina Krawczyk
Europejskie banki detaliczne w aspekcie procesów integracji rynku finansowego w Unii Europejskiej ... 157

Tomasz Gołębiowski, Małgorzata Lewandowska
Kooperacja międzynarodowa polskich przedsiębiorstw. Przykład przedsiębiorstw przemysłu elektromaszynowego ... 167

Barbara Jankowska
Koopetycja a międzynarodowa konkurencyjność przedsiębiorstwa – przypadek małych i średnich firm z Wielkopolski – badania eksploracyjne ... 181

Danuta Marciniak-Neider
Praktyka bankowa dotycząca sprawdzania dokumentów w ramach akredytywy dokumentowej ... 192

Henryk Mruk
Targi a ekspansja przedsiębiorstwa ... 204

Magdalena Rosińska-Bukowska
Przedsiębiorstwa wobec wyzwań gospodarki opartej na wiedzy ... 212

Iwona Sobol
Nierzeczywiste transakcje terminowe na światowym i polskim rynku walutowym ... 227

Tadeusz Sporek
Człowiek w dobie kryzysu globalizacji ... 237

Rafał Śliwiński
Źródła i logika przewagi konkurencyjnej ... 247

Marzanna Witek-Hajduk
Motywy internacjonalizacji polskich średnich i dużych przedsiębiorstw ... 256

Słowo wstępne

Narastająca globalizacja życia gospodarczego i jej wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw nie budzi obecnie wątpliwości. Przedsiębiorstwa dążące do rozwoju swojej zagranicznej działalności napotykają na wiele problemów i wyzwań, jakie stawia przed nimi zagraniczne otocznie. Działalność na rynkach zagranicznych jest niewątpliwie bardziej złożona i trudniejsza do realizacji aniżeli w firmie działającej wyłącznie na rynku krajowym. Sfera regulacji tej działalności jest kształtowana przez wiele instytucji zarówno krajowych, jak i międzynarodowych – o zasięgu regionalnym bądź ogólnoświatowym. Szczególne wyzwania stają przed przedsiębiorstwami międzynarodowymi prowadzącymi swoją działalność równocześnie w wielu krajach, gdzie obowiązują odmienne normy prawne i funkcjonują inne systemy ekonomiczne i polityczne. Wszystkie te czynniki komplikują proces międzynarodowego zarządzania przedsiębiorstwem oraz proces kształtowania międzynarodowej strategii przedsiębiorstwa. Dlatego bardzo ważne jest śledzenie i analizowanie zjawisk, które międzynarodową działalność przedsiębiorstwa determinują.

Niniejsza praca zawiera opracowania przygotowane przez przedstawicieli polskich ośrodków naukowych prowadzących badania z zakresu funkcjonowania podmiotów gospodarczych w skali międzynarodowej. Część pierwsza, *Funkcjonowanie przedsiębiorstw międzynarodowych – wybrane aspekty*, obejmuje opracowania związane z funkcjonowaniem przedsiębiorstw międzynarodowych i korporacji transnarodowych, o których znaczeniu świadczyć może ich liczba szacowana na około 80 tysięcy przedsiębiorstw, a ich zasoby i przychody porównywane są z PKB państw. Ich znacząca rola w przemianach zarówno gospodarki światowej, jak i gospodarek lokalnych jest jedną z głównych przyczyn podejmowania prac poświęconych ich funkcjonowaniu. Opracowania zawarte w niniejszej pracy dotyczą takich aspektów ich funkcjonowania, jak: zarządzanie i współpraca w sferze transferu wiedzy i technologii, działalność ukierunkowana na tworzenie aliansów międzynarodowych czy instytucjonalne uwarunkowania ich działalności. Podjęta została także tematyka rosnącej roli korporacji transnarodowych wywodzących się z azjatyckich krajów rozwijających się.

Część druga, *Uwarunkowania i trendy międzynarodowej działalności podmiotów*, niniejszej pracy koncentruje się na uwarunkowaniach współczesnej międzynarodowej działalności podmiotów gospodarczych. Znajomość tych uwarunkowań pozwala ocenić pozycję konkurencyjną przedsiębiorstwa, podejmować działania

służące tworzeniu międzynarodowej przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa – między innymi poprzez rozwój nowoczesnych technologii i rozwijanie kooperacji międzynarodowej. Ważną rolę w działaniach służących zwiększaniu międzynarodowej konkurencyjności przedsiębiorstw spełniają też partnerskie układy sieciowe, tworzące swoisty ekosystem biznesu. Tworzenie przewagi konkurencyjnej sprzyja także wykorzystaniu omawianych w artykułach instrumentów kształtowania międzynarodowej strategii marketingowej przedsiębiorstwa. Niezbędnym warunkiem umiejętnego poruszania się po rynkach zagranicznych jest również znajomość współczesnych technik prowadzenia transakcji handlowych i walutowych, na których omówieniu koncentruje się kilka opracowań.

Jerzy Schroeder, Beata Stępień

Część I

Funkcjonowanie przedsiębiorstw międzynarodowych – wybrane aspekty